

Sirküler No: 3921

Sirküler Tarihi:02.02.2023

KONU: ŞİRKET ORTAĞININ SERMAYE TAAHHÜT BORCUNU YERİNE GETİRMEMESİ HALİNDE TRANSFER FİYATLANDIRILMASI YOLUYLA ÖRTÜLÜ KAZANÇ OLARAK DEĞERLENDİRİLEBİLECEKTİR.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nda ticaret şirketlerinin kuruluşunda en önemli özellik şirketin sermaye yapısıdır.

T.T.K.'nun 128'inci maddesi hükmüne göre; ticaret şirketlerinde şirketin her ortağı, usulüne göre düzenlenmiş ve imza edilmiş şirket sözleşmesiyle koymayı taahhüt ettiği sermayeden dolayı şirkete karşı borçlu durumundadır.

Şirket, her ortağın sermaye koyma borcunu yerine getirmesini isteyebileceği ve dava edebileceği gibi, yerine getirmede gecikme sebebiyle uğradığı zararın tazminini de isteyebilir. Tazminat istemi için ihtar şarttır. Şahıs şirketlerinde bu davayı ortaklar da açabilir.

Ortaklarca, sermaye olarak konulması taahhüt edilen hakların korunması için, kurucular tarafından ortaklar aleyhine ihtiyati tedbir istenebilir. Tedbir üzerine açılacak davalar için, Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununda öngörülen süre ancak şirketin tescil ve ilanı tarihinden itibaren işlemeye başlar

T.T.K.'nun "Nakdî sermaye" başlıklı 344'üncü maddesinde ise;

Nakden taahhüt edilen payların itibarı değerlerinin en az yüzde yirmibeşi tescilden önce, gerisi de şirketin tescilini izleyen yirmidört ay içinde ödenir.

Sermaye Piyasası Kanununun pay bedellerinin ödenmelerine ilişkin hükümleri saklıdır.

Türk Ticaret Kanunu'nu hükümlerine göre, ticaret şirketlerinin kuruluşunda şirkete ortak olmak için sermaye taahhüdü gerekmele birlikte taahhüt edilen sermayenin yine ortak tarafından kanunda belirlenen sürelerde ödenmesi gerekmektedir.

Ödeme, nakden olabileceği gibi ortağın şirketten olan alacağına karşı mahsubu suretiyle sermaye taahhüt borcunun ödenmesi mümkün olacaktır.

Türk Ticaret Kanunu'nun 129'uncu maddesine göre, bir ortağın sermaye taahhüt borcunu yerine getirmemesi durumunda ortağın temerrüt faizi ödemesi gerekeceği, aynı kanunun 482'nci maddesinin (1) fıkrasında ise; Sermaye koyma borcunu süresi içinde yerine getirmeyen pay sahibi, ihtarla gerek olmaksızın, temerrüt faizi ödenmesi gerekeceği hüküm altına alınmıştır.

Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre kurulan bir şirketin temel amacı kâr elde etmektir. Kârın elde edilmesinde ilişkili kişiler lehine muvazaalı işlemler ile azaltılması mümkün bulunmamaktadır.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu yönünden kurumun kendi ortağı kurum açısından ilişkili kişi durumundadır. Dolayısıyla bir şirketin faaliyetleri süresince ilişkili kişi dışındaki kişi, kurum ve kuruluşlarla yapmış olduğu her türlü iş ve işlemler ilişkili kişiler için de uygulanacaktır.

Transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü kazanç dağıtımı müessesesindeki asıl amaç, haksız yollardan kurum kazancının azaltılmasının önlenmesi için uygulamaya konulmuş bulunmaktadır.

Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 13'üncü maddesi hükmü ile, transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü kazanç dağıtımında en önemli özellik emsallerine uygunluk ilkesi olarak belirlenmiştir.

Kurumların ilişkili kişilerle yapmış oldukları iş ve işlemlerin emsallerine uygunluk ilkesine uygun olarak gerçekleşip gerçekleşmediğinin tespiti, karşılaştırılabilir fiyat yöntemi, maliyet artı yöntemi, yeniden satış yöntemi ve mükelleflerin kendilerinin belirleyeceği yöntemler olarak belirlenmiştir.

Kurum ortakları sermaye taahhüt borcunu yerine getirmemeleri halinde, Türk Ticaret Kanunu göre temerrüt faizi ödemekle yükümlüdür.

Vergi incelemelerinde ortakların taahhüt ettikleri sermayeyi geç ödemesi veya hiç ödemesi üzerine, ödenmeyen sermaye taahhütlerinin şirket açısından ortaklardan alacak olduğu ve transfer fiyatlandırması yoluyla ortaklara örtülü kazanç dağıtımı yapıldığı gerekçesiyle emsal faiz oranı dikkate alınarak cezalı vergi tarhiyatları gündeme gelmektedir.

Bu nedenle, şirketlerin sermaye taahhüt borcunu vadelerinde ödeyemeyen ortaklarına KDV'li faiz hesabı yapılarak fatura tanzim etmesi gerektiğini hatırlatmak isteriz.

Bilgilerinize sunarız.

Ş.A. Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş.

(*) İşbu belge içeriği sadece bilgilendirme amaçlı olup, buradaki açıklamalar dayanak gösterilerek yapılacak işlemler sonucunda doğacak zararlardan şirketimiz sorumlu değildir.